

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
Бр. 15-500/1
01.09. 2025. год.
ПРИШТИНА

Република Србија
Аутономна покрајина Косово и Метохија
УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 18-20
01.09. 2025. г.
ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ СА
ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ

Одлуком Наставно-научног већа Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, број 838/25 од 27.08.2025. године, а на предлог Комисије за мастер и докторске студије, формирана је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације под насловом „ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА ПРЕДУЗЕЋА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА“ кандидата Јелене Ђоровић, у следећем саставу:

- Проф. др Владан Павловић, редовни професор Економског факултета Универзитета у Приштини, Косовска Митровица — председник,
- Проф. др Радица Бојичић, редовни професор Економског факултета Универзитета у Приштини, Косовска Митровица — члан,
- Проф. др Татјана Стевановић, редовни професор Економског факултета Универзитета у Нишу — члан.

Кандидат Јелена Ђоровић је поднела комплетну документацију за пријаву теме докторске дисертације на начин и у форми прописаној Правилником о докторским студијама (члан 31 и 32) Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и Правилником о докторским студијама (члан 27) Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Кандидат је приступио одбрани предлога теме докторске дисертације 29.08.2025. године. Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације је констатовала да је кандидат одбравио предложену тему докторске дисертације.

Увидом у поднету документацију и анализом исте, а након успешне одбране пријављене теме 29.08.2025. године, Комисија подноси ННВ-у следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Име, име родитеља, презиме: Јелена (Љиљан) Ђоровић

Датум и место рођења: 12.02.1994. године, Косовска Митровица, Србија

Адреса и место пребивалишта: Косовска Митровица

Ђоровић, Љиљан, Јелена рођена 12. фебруара 1994. године у Косовској Митровици, општина Косовска Митровица. Основну школу завршила је 2008. године у свом родном граду, Косовској Митровици као одличан ученик. Након тога упоредо уписује Гимназију, математички смер и средњу музичку школу „Миодраг Васиљевић“, инструмент клавир, теоретски смер. Након завршене средње школе, 2012. године уписује Економски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, смер *Пословна економија*, а на четвртој години се опредељује за модул *Менаџмент, маркетинг и предузетништво*. Основне студије завршава 2016. године, са просечном оценом током студија 8.26 (26/100). Академско усавршавање наставља уписом на мастер академске студије Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, октобра 2016. године, смер *Пословна економија*. Мастер академске студије завршава 2018. године, са просечном оценом 8.43 (43/100), брани мастер рад под називом „*Друштвено одговорни маркетинг на примеру фармацеутске компаније Хемофарм*“ и стиче звање мастер економиста. Своје прво радно ангажовање започиње 2016. године у Здравственом центру Косовске Митровице у финансијској служби као фактуриста, где остаје до 2020. године. У међувремену, 2018. године уписује докторске академске студије на матичном факултету, Економском факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, а 21.02.2022. године прелази на нови акредитовани студијски програм *Пословна економија* докторских академских студија из 2021. године. Одлуком број 1127/20 1. новембра 2020. Године изабрана је за сарадника у настави за ужу научну област Рачуноводство и ревизија на Економском факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Одлуком број 1244/22 2022. године изабрана је у звање асистента за ужу научну област Рачуноводство. Тренутно изводи вежбе на предметима *Финансијско рачуноводство, Биланси предузећа и банака, Управљачко рачуноводство и Специјални биланси*.

- Одлуком бр. 880/23 IV (четврте) седнице Катедре за рачуноводство, математику и информатику у школској 2022/2023 једногласно је изабрана за секретара истена Економском факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.
- Одлуком 622/25, дана 17.06.2025. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Понашање потрошача у односу на брендове луксузних производа“ кандидата Алексе Симића.
- Одлуком 535/25, дана 14.05.2025. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Сајбер безбедност у дигиталној економији“ кандидаткиње Катарине Пантовић.
- Одлуком 536/25, дана 14.05.2025. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Транспортни систем и управљање транспортом“ кандидаткиње Мирјане Шапић.
- Одлуком 766/24, дана 09.09.2024. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Капитал и правне форме предузећа“ кандидаткиње Бојане Розгић.
- Одлуком 1235/23, дана 08.11.2023. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Улога и значај државне ревизије“ кандидаткиње Јелене Трифуновић.
- Одлуком 1236/23, дана 08.11.2023. године именована је за члана Комисије за одбрану завршног рада на основним академским студијама, под насловом „Теорије инфлације и механизам инфлације“ кандидата Младена Томашевића.

1.1. ВЕШТИНЕ КОЛИМА ВЛАДА

Користи се страним језицима:

- енглески језик(чита, пише, говори – Ц1 ниво)
- француски језик (чита, пише, говори – Б1 ниво)
- италијански језик (чита, пише, говори – А2 ниво)

Похађала је три курса енглеског језика и поседује три сертификата за нивое Б1, Б2 и Ц1.

Свакодневно користи програме *Microsoft Office Package* и *SPSS*. Такође, врло добро познаје и програме *Canva*, *Adobe Photoshop* и *Adobe Illustrator*.

1.2. ОБРАЗОВАЊЕ:

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:

Година уписа: 2012/2013	Година завршетка: 2016	Просечна оцена током студирања: 8.26
Универзитет: Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици		
Факултет: Економски факултет		
Студијски програм: Пословна економија		
Академско звање: дипломирани економиста		

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:

Година уписа: 2016/2017	Година завршетка: 2018	Просечна оцена током студирања: 8.43
Универзитет: Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици		
Факултет: Економски факултет		
Студијски програм: Пословна економија		
Академско звање: дипломирани мастер економиста		

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:

Година уписа: 2021/2022	Просечна оцена током студирања : 9.83
Универзитет: Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици	
Факултет: Економски факултет	
Студијски програм: Пословна економија	
Број до сада остварених ЕСПБ : 100	

2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Vujović, T., Aleksić, I., & Đorović, J. (2025). Willingness to pay, user experience and customer engagement as the foundation of successful strategic management: Example of a training program. *Ekonomika preduzeća* (p. 218-239)
DOI: 10.5937/EKOPRE2504218V
2. Mladenović, M., Jakšić, K. & Djorović, J. (2023). Possibilities and perspectives of developing ecotourism in municipality of Zvečan. Jovanović, L., Ermakov, V., Balaban, S. (Ed.), International scientific conference: Green economy in the function

- of solving global environmental problems. (str. 163), Belgrade, Serbia. ECOLOGICA ISBN 978-86-89061-17-8
3. Ђоровић, Ј., & Милачић, С., (2023). Модели управљања перформансама у процесу контроле пословања корпорација. BELECON, Business Economz Law Education Conference.
 4. Raičević, J., Filipov, J., (2021). Accounting policies in corporate governance practice and their impact on the financial position and business performance of company. Bizinfo: Journal of Economics, Management and Informatics, 12(2), 67-74. DOI:10.5937/bizinfo2102067R

На основу увида у библиографију кандидата Јелене Ђоровић, Комисија констатује да је кандидат објавио:

- један рад из категорије M24,
- један рад из категорије M34,
- један рад из категорије M51,
- један рад из категорије M64.

Сви објављени радови у часописима, саопштења на научним скуповима и научно-стручним конференцијама припадају области Економије. Комисија сматра да је кандидат показао научно-стручну усмереност ка области којој припада предложена тема и да поседује све потребне квалификације које га чине подобним за израду предложене теме докторске дисертације.

3. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложен проф. др Владан Павловића, редовни професор Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Библиографија ментора са најмање 5 (пет) јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

1. Pavlović, V., Knežević, G., Cunha Callado, A.A. (2023). Misunderstanding of corporate insolvency and solvency assessment methodology – How did the logic run away?, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 32(6), p. 132-144.
2. Pavlović, V., Knežević, G., Bojičić, R. (2022). The impact of gender and age on earnings management practices of public enterprises: A case study of Belgrade, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 31(3), p. 130-148.
3. Pavlović, V., Knežević, G., Cunha Callado, A.A. (2022). Is the corporate solvency conundrum primarily a Balkan issue or a broader European Continental misunderstanding?, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 31(1), p. 72-93.

4. Pavlović, V., Knežević, G., Bojičić, R. (2019). Does board of director's age impact earnings management in agriculture ? - Case study Serbian agricultural sector, *Custos e Agronegócio on line*, vol. 15(1), p. 254 – 272.
5. Pavlović, V., Knežević, G., & Bojičić, R. (2019). Does board of director's age diversity affect financial performance in agricultural sector? – Evidence from an emerging country. *Custos e Agronegócio on line*, 15(3), 313-340.
6. Pavlović, V., Knežević, G., & Bojičić, R. (2018). Board gender diversity and earnings management in agricultural sector - Does it have any influence? *Custos e Agronegócio on line*, 14(2), 340-363.

Комисија сматра да проф. др Владан Павловић, редовни професор испуњава услове за ментора предложене теме докторске дисертације за област Пословна економија.

4. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

4.1. ОЦЕНА ФОРМУЛАЦИЈЕ НАСЛОВА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат је предложио тему под насловом :

„ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА ПРЕДУЗЕЋА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА“

Комисија сматра да је наслов предложене теме јасно формулисан и да указује на суштину и садржај рада. У потпуности је усклађен са предметом, циљевима и постављеним хипотезама будућег истраживања. Тема је актуелна и значајна, те Комисија приhvата предлог теме докторске дисертације под насловом:

„ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА ПРЕДУЗЕЋА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА“

4.2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет истраживања ове докторске дисертације јесте разматрање теоријских постулата који се односе на политику расподеле добитка, везе политике расподеле добитка и система управљања, као и разматрање пословних фактора, фактора из сфере интерних механизама система управљања и демографских фактора који утичу на политику дивиденди предузећа. Политика расподеле добитка је условљена бројним факторима, међу којима је и привредни сектор у коме предузеће послује. Имајући у виду значај пољопривредног сектора за привреду Републике Србије, предмет ове дисертације односи се на разумевање фактора који утичу на политику расподеле добитка предузећа из пољопривредног сектора.

Циљ докторске дисертације – састоји се у томе да се идентификују детерминанте које доминантно утичу на политику расподеле добитка предузећа из пољопривредног сектора.

4.3. ХИПОТЕЗЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

У складу са дефинисаним насловом, предметом и циљевима истраживања кандидат је дефинисао хипотезе истраживања, и то:

Хипотеза 1: Ако је профитабилност пољопривредних предузећа већа, онда је стопа исплате добитка већа.

Хипотеза 2: Ако је ниво новчаних токова пољопривредних предузећа већи, онда је стопа исплате добитка већа.

Хипотеза 3: Ако је задуженост пољопривредних предузећа већа, онда је стопа исплате добитка мања.

Хипотеза 4: Ако је број чланова у управним одборима пољопривредних предузећа већи, стопа исплате добитка је већа.

Хипотеза 5: Ако је заступљеност жена у управним одборима пољопривредних предузећа већа, онда је стопа исплате добитка већа.

Хипотеза 6: Ако је старосна доб чланова управних одбора пољопривредних предузећа нижа, онда је стопа исплате добитка већа.

4.4. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Подаци неопходни за обраду и анализу чињеничног стања за потребе израде ове докторске дисертације прикупљени су путем портала Check Point. Истраживање обухвата укупно 61 мало, средње и велико предузеће које се бави пољопривредном делатношћу на територији Републике Србије. Основни критеријум при избору узорка био је да је свако од ових предузећа у периоду од 01.01.2020. до 31.12.2024. године исплатило дивиденде барем једном. Анализа је вршена на основу података садржаних у финансијским извештајима, јавно објављених на сајту Агенције за привредне регистре.

Подаци су обрађени у статистичком програму IBM SPSS Statistics 26, при чему су применом различитих статистичких метода тестиране постављене хипотезе.

За потребе анализе коришћене су следеће методе:

- Деск анализа
- Дескриптивна статистика
- Корелациона анализа
- Регресиона анализа
- Тест ендогености, логистичка регресија, као и анализе робусности резултата.

Истраживање се заснива на комбинацији примарних и секундарних извора, пре свега на основу научних радова објављених у часописима индексираним у базама WOS-SSCI и Scopus, и званичним подацима државних институција (АПР, РЗС).

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Очекује се да резултати истраживања потврде постојање статистички значајне повезаности између пословних фактора, фактора из сфере интерних механизама система управљања и демографских фактора и стопе исплате дивиденди предузећа у пољопривредном сектору. Конкретно:

Када говоримо о пословним факторима, очекује се да већа профитабилност и виши ниво новчаних токова буду у позитивној корелацији са већом исплатом добитка, док се за вишу задуженост очекује негативна корелација.

Када је реч о факторима из сфере интерних механизама система управљања, очекује се позитивна корелација између већег броја чланова управних одбора и стопе исплате добитка.

Будући да одлука о политици исплате дивиденди може бити условљена и родном и старосном структуром управних одбора, очекује се да ће већа заступљеност жена у управним одборима, као и нижа старосна доб управних одбора пољопривредних предузећа имати утицаја на политику исплате дивиденди.

Резултати докторске дисертације би требало да допринесу бољем разумевању специфичности предузећа пољопривредног сектора који се односе на факторе који доминантно утичу на политику расподеле добитка.

6. ОКВИРНИ САДРЖАЈ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА ПРЕДУЗЕЋА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА“

УВОД

1. ПОЛИТИКА РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА

1.1. Регулаторни оквир расподеле добитка

1.2. Концептуалне основе политике расподеле добитка

1.2.1. Елементи, врсте и фактори политике расподеле добитка

1.2.2. Теорије дивиденди

1.2.2.1. Miller & Modigliani теорија и релевантности политике дивиденди

1.2.2.2. Теорија „птица у руци“ – Bird-in-the-hand

- 1.2.2.3. Теорија пореске диференције
 - 1.2.2.4. Теорија преношења информација – Сигнализација
 - 1.2.2.5. Теорија прилагођавања клијентели
 - 1.2.3. Дивиденда као механизам корпоративне дисциплине
 - 1.2.4. Мотиви менаџмента приликом креирања политике дивиденди и управљање зарадом
 - 1.3. Исплата дивиденди из откуп сопствених акција
2. ПОСЛОВНО – ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРЕДУЗЕЋА КАО ДЕТЕРМИНАНТА ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА
- 2.1. Профитабилност предузећа
 - 2.2. Ниво новчаних токова
 - 2.3. Задуженост и финансијски левериџ
 - 2.4. Правна и уговорна ограничења
 - 2.5. Пореска политика
 - 2.6. Очекивања тржишта и привредна кретања
 - 2.7. Прилике за раст
 - 2.8. Фаза животног циклуса предузећа
3. ИНТЕРНИ МЕХАНИЗМИ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА КАО ДЕТЕРМИНАНТА ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА
- 3.1. Величина управног одбора
 - 3.2. Разноликост управног одбора
 - 3.2.1. Родна разноликост
 - 3.2.2. Старосна разноликост
 - 3.3. Учесталост састављања управног одбора
 - 3.4. Истовремено обављање више функција
 - 3.5. Структура власништва
 - 3.6. Власнички удео чланова одбора

3.7. Дужина мандата

4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЧЛАНОВА УПРАВЕ КАО ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА

- 4.1. Пол члanova управе као детерминанта политике расподеле добитка
- 4.2. Старосна доб члanova управе као детерминанта политике расподеле добитка
- 4.3. Хороскопски знак члanova управе као детерминанта политике расподеле добитка
- 4.4. Брачно стање члanova управе као детерминанта политике расподеле добитка
- 4.5. Ниво образовања члanova управе као детерминанта политике расподеле добитка

5. ЗНАЧАЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ И СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА ИЗ ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА

- 5.1. Значај пољопривредног сектора
- 5.2. Специфичности предузећа из пољопривредног сектора

6. ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ ДЕТЕРМИНАНТИ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА У СЕКТОРУ ПОЉОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 6.1. Предмет, циљеви и хипотезе истраживања
- 6.2. Методологија истраживања
- 6.3. Резултати истраживања

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

Садржај докторске дисертације биће представљен кроз уводни део, шест поглавља, где се шесто поглавље односи на истраживање, као и закључак, литературу и прилоге.

У уводном делу докторске дисертације ће бити представљен значај и научни допринос предметне теме, као и структура рада по поглављима.

Прво поглавље под називом „*Политика расподеле добитка*“ представља теоријски темељ, и поред истраживања, једно је од најзначајнијих сегмената докторске дисертације. У овом делу ће бити објашњени, пре свега - регулаторни оквир расподеле добитка и концептуалне основе политике расподеле добитка. У оквиру наслова концептуалне основе политике

расподеле добитка биће садржани поднаслови *Елементи, врсте и фактори политике расподеле добитка*, као и *Теорије дивиденди* у оквиру којих ће бити речи о теоријама које су обележиле развој економске мисли у овој области, почев од теорије ирелевантности, тј. Miller & Modigliani теорије, преко теорије „птица у руци“, пореске теорије, затим теорије сигнализације, па до савременијих приступа који наглашавају клијентелу инвеститора. Указаће се на то како дивиденда може да послужи као механизам корпоративне дисциплине, као и како манипулације финансијским резултатом, као што је управљање добитком може бити мотивисано и разлогима исплате, односно неисплате дивиденде. У последњем делу ће бити објашњен и однос између исплате дивиденди и откупа сопствених акција.

У другом поглављу докторске дисертације које носи назив „*Пословно – финансијске перформансе предузећа као детерминанта политике расподеле добитка*“ биће систематизовани фактори који се у литератури препознају као релевантни за креирање политике расподеле добитка. Биће анализиране променљиве као што су профитабилност предузећа, ниво новчаних токова, задуженост и финансијски левериџ, фаза животног циклуса предузећа, као и утицај правних и уговорних ограничења. Такође ће бити речи о пореској политици, очекивањима тржишта и приликама за раст.

„*Интерни механизми система управљања као детерминанта политике расподеле добитка*“ наслов је трећег поглавља докторске дисертације. Овде ће бити објашњен утицај фактора из сфере интерних механизама система управљања, попут величине управног одбора, родне и старосне разноликости, учсталости састављања управног одбора, структуре власништва, власничког удела чланова одбора и дужине мандата на политику дивиденди. Биће објашњен и утицај фактора истовременог обављања више функција, односно да ли члан одбора уједно обавља и функцију директора, тј. какав утицај има на политику расподеле добитка.

Назив четвртог поглавља јесте „*Карактеристике чланова управе као детерминанте политике расподеле добитка*“. Ово поглавље ће бити усмерено на то како индивидуалне карактеристике чланова управних одбора могу обликовати корпоративно понашање у домену политике расподеле добитка, односно како могу утицати на доношење одлука о исплати дивиденди. Биће обрађени демографски параметри као што су пол и старосна доб, али и мање истраживани аспекти попут хороскопског знака, брачног статуса и нивоа образовања чланова управе који у одређеној мери утичу на политику расподеле добитка.

„*Значај пољопривреде и специфичности предузећа из пољопривредног сектора*“ представља пето поглавље докторске дисертације. У овом делу ће бити обрађен пољопривредни сектор, његов значај као и карактеристике предузећа из пољопривредног сектора. Значај пољопривредног сектора је вишеструк, будући да обухвата економску, друштвену, еколошку и стратешку компоненту. Предузећа из пољопривредног сектора, услед специфичности попут сезоналности, затим прихода који су неретко нестабилни и зависности од природних услова, послују у оквиру повећаног ризика и ограничених ликвидних извора, што има утицаја на креирање и примену политике расподеле добитка.

Шесту главу, под називом „*Емпиријско истраживање детерминанти политике расподеле добитка у сектору пољопривреде Републике Србије*“ чини истраживачки део докторске дисертације унутар којег ће, пре свега, бити објашњени предмет, циљеви и хипотезе, као и методологија и резултати истраживања. Ово поглавље има за циљ да осветли у којој мери одабрани фактори утичу на политику расподеле добитка предузећа у пољопривредном сектору.

У закључном делу докторске дисертације ће се указати се на најзначајније резултате до којих се дошло истраживањем. Приказаће се преглед фактора који утичу на политику расподеле добитка предузећа из пољопривредног сектора у Републици Србији. Такође ће бити утврђено да ли су ти утицаји у складу са појавама које се уочавају у другим економијама у развоју. Такође, биће наведене смернице, као и препоруке за даља истраживања у овој области. На тај начин, очекује се да дисертација пружи допринос постојећој литератури остветљавањем специфичности предузећа из пољопривредног сектора у Републици Србији.

7. ОКВИРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

- Adams, R., & Ferreira, D. (2009). Women in the boardroom and their impact on governance and performance. *Journal of Financial Economics*, 94(2), 291–309.
- Ahmed, A. S., & Duellman, S. (2007). Accounting conservatism and board of director characteristics: An empirical analysis. *Journal of accounting and economics*, 43(2-3), 411-437.
- Ali, M., & French, E. (2019). Age diversity management and organisational outcomes: The role of diversity perspectives. *Human Resource Management Journal*, 1-21. <https://doi.org/10.1111/1748-8583.12225>
- Allen, F., & Michaely, R. (1994). Dividend policy. *Rodney L White Center for Financial Research*, 14-94.
Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=5455>
- Al-Malkawi, H.-A. N., Rafferty, M., & Pillai, R. (2016). Dividend policy: A review of theories and empirical evidence. *International Bulletin of Business Administration*, 9, 171–200.
- Alquhaif, A. S., Latif, R. A., & Chandren, S. (2017). Women in board of directors and real earnings management: Accretive share buyback in Malaysia. *Asian Journal of Finance & Accounting*, 9(2), 48.
- Asmaa, M. N., Muthia, F., & Raneo, A. P. (2024). GENDER DIVERSITY & DIVIDEND POLICY IN INDONESIA. *Economia & Negocios*, 6(2), 16-23.
- Baker, H. K., & Weigand, R. (2015). Corporate dividend policy revisited. *Managerial Finance*, 41(2), 126–144.

- Bešlić, I., Bešlić, D., Jakšić, D., & Andrić, M. (2015). Testing the models for detection of earnings management. *Industrija*, 43(3), 55-79.
- Birindelli, G., Iannuzzi, A. P., & Savioli, M. (2019). The impact of women leaders on environmental performance: Evidence on gender diversity in banks. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 26(6), 1485-1499.
- <https://doi.org/10.1002/csr.1762D>
- Bhattacharyya, N. (2007). Dividend policy: A review. *Managerial Finance*, 33(1), 4–13.
- Bravo Urquiza, F., & Reguera Alvarado, N. (2018). Do independent director's characteristics influence financial reporting quality?
- Bruder Badie, N., Kurdova, Y., Srivastava, M., & Tyll, L. (2025). Gender Diversity in the Boardroom and Firm Performance: Evidence from the Czech Republic. *Journal of East-West Business*, 1-34.
- Burhop, C., & Selgert, F. (2025). Dividend Policy: An Empirical Analysis for Imperial Germany. *German Economic Review*, (0).
- Byoun, S., Chang, K., & Kim, Y. S. (2016). Does corporate board diversity affect corporate payout policy?. *Asia-Pacific Journal of Financial Studies*, 45(1), 48-101.<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1786510>
- Campbell, K., & Mínguez-Vera, A. (2008). Gender diversity in the boardroom and firm financial performance. *Journal of business ethics*, 83, 435-451.
- Campbell, R. J., Jeong, S-H., & Graffin, S. (2018). Born to take risk? The effect of CEO birth order on strategic risk taking. *Academy of Management Proceedings*, 2018(1), 1-6. <https://doi.org/10.5465/AMBPP.2018.186>
- Choi, A., Choi, J. H., & Sohn, B. C. (2018). The joint effect of audit quality and legal regimes on the use of real earnings management: International evidence. *Contemporary accounting research*, 35(4), 2225-2257.
- Čeliković, Z. (2017). Od Dobrih Smernica Do Dobre Prakse: Novi Model Korporativnog Upravljanja U Javnim Preduzećima U Srbiji (From Good Guidelines To Good Practice: New Model Of Corporate Governance In Public Enterprises I). *Ekonomski ideje i praksa, Faculty of Economics and Business, University of Belgrade*, 25, 51-68.
- Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1995). Detecting earnings management. *Accounting review*, 193-225.
- Dragičević, I., & Mihić, M. (2020). Women leadership in public sector – Evidence from Serbia women are more likely to avoid higher-risk ventures. *Lex Localis - Journal of Local Self-Government*, 18(2), 253-270.
- [https://doi.org/10.4335/18.2.253-270\(2020\)](https://doi.org/10.4335/18.2.253-270(2020))
- Drmać, I., Pervan, M., & Pavić Kramarić, T. (2017). The representation of women in supervisory boards and its impact on the company's profitability. *Ekonomski misao i praksa*, 2, 453-476.

- European Commission. (2020). Legislative train, 11.2020, 7 Area of justice and fundamental rights / UP TO €7BN, Gender balance on boards.
- <https://www.europarl.europa.eu> (13.12.2020)
- European Commission. (2017). *Commission Staff Working Document 2017 Report on equality between women and men in the EU, 2017*
- Fisher, M., Lewin, P. A., Dentzman, K., & Pilgeram, R. (2023). Does farmer sexual orientation influence profitability on US farms? An empirical examination using census of agriculture data. *Applied Economic Perspectives and Policy*, 45(4), 2183-2203.
- Fisher, M., Lewin, P. A., & Pilgeram, R. (2023). Gender differences in the financial performance of US farm businesses: A decomposition analysis using the Census of Agriculture. *Applied Economic Perspectives and Policy*, 45(2), 1233-1253.
- <https://www.apr.gov.rs/>
- <https://www.stat.gov.rs/>
- Galbreath, J. (2018). Is board gender diversity linked to financial performance? The mediating mechanism of CSR. *Business & Society*, 57(5), 863-889.
- Gillan, S. L., & Starks, L. T. (1998). A survey of shareholder activism: Motivation and empirical evidence. *Contemporary Finance Digest*, 2(3), 10-34.
- Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=211409>
- Guizani, M., & Abdalkrim, G. (2022). Board gender diversity, financial decisions and free cash flow: Empirical evidence from Malaysia. *Management Research Review*, 45(2), 198-216.
- Halaoua, S., & Boukattaya, S. (2023). Does gender diversity in the audit committee influence corporate dividend policy? Evidence from French listed firms. *Green Finance*, 5(3), 373.
- Hussain, A., & Akbar, M. (2022). Dividend policy and earnings management: Do agency problem and financing constraints matter?. *Borsa Istanbul Review*, 22(5), 839-853.
- Juhmani, O. I. (2017). Audit Committee Characteristics and Earnings Management: The Case of Bahrain. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 7(1), 11-31.
- Jovković, B., Vasić, A. S., & Bogićević, J. (2021). Determinants of dividend policy: A case of Serbia's banking sector. *Naše gospodarstvo/Our economy*, 67(1), 13-22.
- Khan, A., & Kent Baker, H. (2023). Board diversity and dividend policy in India. *Asia Pacific Journal of Management*, 1-32.
- Khan, A., Yilmaz, M. K., & Aksoy, M. (2024). Does board demographic diversity affect the dividend payout policy in Turkey?. *EuroMed Journal of Business*, 19(2), 276-297.
- Knežević, G., Pavlović, V., Bojičić, R. (2023). Does gender diversity improve CSR reporting? – Evidence from the Central and West Balkan banking sector. *Economics and Sociology*, 16(3), 261-280.

- Knežević, G., Pavlović, V., Bojičić, R. (2022). Does the achievement of gender equality in society reflect on gender issues in corporate governance: The case of the West Balkan's banking sector?, *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*, vol. 27(3), p. 59-69.
- Knežević, G., Pavlović, V., & Bojičić, R. (2017). Does the board gender diversity impact financial performance in agriculture? - Case of Serbian agriculture companies listed at Stock Exchange. *Custos e Agronegócio on line*, 13(3), 2-20.
- Milić, D., Mijić, K., & Jakšić, D. (2018). Opportunistic management behavior in reporting earnings of agricultural companies. *Custos e Agronegócio on line*, 14(1), 125-142.
- Mirkovici, V., & Perić, G. (2010). Mogućnost primene korporativnog upravljanja u javnim preduzećima Srbije (Possibilities for Corporate Governance in Public Enterprises in Serbia). *BizInfo (Blace)*, 2(2010), 23-29.
- Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2800574>
- Mrad, M., & Kacem, M. (2025). The impact of gender diversity on dividend distribution policy for French SBF companies: a panel quantile regression approach. *Corporate governance*.
- Nadia, L. P., & Hanafi, M. M. (2023). Do women board members affect dividend policy and cash holdings? Evidence from ASEAN emerging economies. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 23(4), 705-722.
- Nguyen, T. T. M., & Tran, Q. T. (2022). Democracy and dividend policy around the world. *The North American Journal of Economics and Finance*, 62, 101713.
- Njuki, E., Lachaud, M. A., Bravo-Ureta, B. E., & Key, N. (2025). Ethnic and gender disparities in US agriculture: An analysis of technology and technical efficiency differentials. *American Journal of Agricultural Economics*, 107(4), 993-1015.
- Malinić, D. (1997). Politika dobiti korporativnog preduzeća, Ekonomski fakultet, Centar za izdavačku delatnost, Beograd.
- Malinić, D., Milićević, V., & Glišić, M. (2014). Interdependence of enterprise size and vitality in Serbian economy. *Ekonomika preduzeća*, 62(7-8), 323-347.
- Marai, A., Elghariani, O., Pavlović, V. (2017). Practice and effectiveness of internal corporate governance mechanisms in Saudi Arabia stock market: A review of empirical evidence, *Megatrend review*, 14(1), p. 63-82.
- Miller, M. H., & Modigliani, F. (1961). Dividend policy, growth, and the valuation of shares. *the Journal of Business*, 34(4), 411-433.
- Mirković, V., & Knežević, M (2013). Dividendna politika preduzeća: da li je moguće postići ekonomski konsenzus?. *Ekonomski signali*, 8(1-2), 27-41
- Ofori-Sasu, D., Dzeha, G. C., Fiador, V. O., & Abor, J. Y. (2023). Dividend policy framework and bank risk-taking in Africa: do women inclusion in governance system offer new insight?. *Future Business Journal*, 9(1), 92.

- Pavlović, V., Knežević, G., Cunha Callado, A.A. (2023). Misunderstanding of corporate insolvency and solvency assessment methodology – How did the logic run away?, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 32(6), p. 132-144.
- Pavlović, V., Knežević, G., Bojičić, R. (2022). The impact of gender and age on earnings management practices of public enterprises: A case study of Belgrade, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 31(3), p. 130-148.
- Pavlović, V., Knežević, G., Cunha Callado, A.A. (2022). Is the corporate solvency conundrum primarily a Balkan issue or a broader European Continental misunderstanding?, *Economic Studies (Ikonicheski Izsvet)*, vol. 31(1), p. 72-93.
- Pavlović, V., Knežević, G., Bojičić, R. (2019). Does board of director's age impact earnings management in agriculture ? - Case study Serbian agricultural sector, *Custos e Agronegócio on line*, vol. 15(1), p. 254 – 272.
- Pavlović, V., Knežević, G., & Bojičić, R. (2019). Does board of director's age diversity affect financial performance in agricultural sector? – Evidence from an emerging country. *Custos e Agronegócio on line*, 15(3), 313-340.
- Pavlović, V., Knežević, G., & Bojičić, R. (2018). Board gender diversity and earnings management in agricultural sector - Does it have any influence? *Custos e Agronegócio on line*, 14(2), 340-363.
- Petrović-Randelović, M., Stevanović, T., & Ivanović-Đukić, M. (2015). Impact of corporate social responsibility on the competitiveness of multinational corporations. *Procedia Economics and Finance*, 19, 332-341.
- Ruegger, D., & King, E. W. (1992). A study of the effect of age and gender upon student business ethics. *Journal of Business Ethics*, 11, 179-186.
- Sinha, R. K., & Damle, H. (2025). Corporate Integrity Culture and Dividend Policy. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 101028.
- Sbai, H., Kahloul, I., & Grira, J. (2024). How do gender diversity and CEO profile impact dividend policy in banking? Evidence from Islamic and conventional banks. *The Journal of Risk Finance*, 25(3), 385-406.
- Seong, J. Y., & Hong, D. S. (2018). Age diversity, group organizational citizenship behaviour, and group performance: Exploring the moderating role of charismatic leadership and participation in decision making. *Human Resource Management Journal*, 28(4), 621-640.
- Shaheen, R., Luo, Q., & Bala, H. (2023). Untying the role of board gender diversity in dividend policy of politically embedded Chinese firms. *Journal of Applied Accounting Research*, 24(1), 170-198.
- Stevanovic, T., Ivanovic-Djukic, M., & Lepojevic, V. (2017). Impact of the Financial Structure on the Efficiency of Entrepreneurs in Serbia. *Montenegrin Journal of Economics*, 13(3), 19-30.

- Swastika, D. L. T. (2013). Corporate governance, firm size, and earning management: Evidence in Indonesia stock exchange. *IOSR Journal of Business and Management*, 10(4), 77-82.
- Syahfitri, A. R., & Risfandy, T. (2023). Female directors, the institutional environment and dividend policy: evidence from ASEAN-5 commercial banks. *Studies in Economics and Finance*, 40(4), 591-605.
- Vasilić, M., & Savić, B. (2025). Accounting for agricultural activity: how transparent are serbian companies?. *Ekonomika poljoprivrede*, 72(2), 577-597.
- Vidučić, Lj. (2004). Kontroverze politike dividendi. *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci*, 22(2), 139-149. Retrieved from <https://hrcak.srce.hr/6985>
- Williams, D. J., & Scott, F. (2024). Differences in financial outcomes for family and nonfamily farms. *Agricultural Finance Review*, 84(1), 31-51.
- www.checkpoint.rs
- Yousef, I., Zighan, S., Aly, D., & Hussainey, K. (2024). Boardroom dynamics: the impact of board gender diversity on discretionary dividend policy in US REITs. *Journal of Financial Reporting and Accounting*.
- Zeuli, K. A., & King, R. P. (1998). Gender differences in farm management. *Applied Economic Perspectives and Policy*, 20(2), 513-529.
- Zona, F., Zattoni, A., & Minichilli, A. (2013). A contingency model of boards of directors and firm innovation: The moderating role of firm size. *British Journal of Management*, 24(3), 299-315.

8. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе приложене документације, пријаве и образложења теме докторске дисертације, Комисија закључује следеће:

- Кандидат Јелена Ђоровић је одабрала актуелну и значајну тему за израду своје докторске дисертације. Научни допринос предложене дисертације огледаће се у могућности за бољим разумевањем специфичности предузећа пољопривредног сектора који се односе на факторе који доминантно утичу на политику дивиденди.
- Предмет и циљеви истраживања су од интереса за науку. Хипотезе и методе истраживања су прецизно и добро одабране и релевантне за израду докторске дисертације.
- Академско образовање, досадашње научно-истраживачко интересовање и остварени резултати кандидата Јелене Ђоровић, доказују подобност кандидата за приступање изради предложене теме докторске дисертације.
- Кандидат Јелена Ђоровић испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије, Статутом и Правилником о докторским академским студијама Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици за израду докторске дисертације.

На основу напред наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици да прихвати тему докторске дисертације под насловом:

**„ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОЛИТИКЕ РАСПОДЕЛЕ ДОБИТКА ПРЕДУЗЕЋА
ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА“**

и одобри кандидату Јелени Ђоровић, дипломираном мастер економисти, да приступи изради предложене теме.

Комисија за ментора предлаже проф. др Владана Павловића, редовног професора Економског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Проф. др Владан Павловић, редовни професор
Економског Факултета Универзитета у Приштини,
Косовска Митровица - председник

Ђордан Ђоровић

2. Проф. др Радица Бојичић, редовни професор,
Економског факултета Универзитета у Приштини,
Косовска Митровица - члан

Бајан Ђорђевић

3. Проф. др Татјана Стевановић, редовни професор,
Економског факултета Универзитета у Нишу - члан